

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ФИЛОЛОШКИ ФАКУЛТЕТ

Први циклус студија

Студијски програм:

Српски језик и књижевност

Назив предмета

ТЕОРИЈА КЊИЖЕВНОСТИ I

Шифра предмета

Статус предмета

Семестар

Фонд часова

Број бодова

ECTS

О

1.

2+2

5

Наставници

Проф. др Сања Мацура и мр Валентина Милекић, виши асистент

Условљеност другим предметима:

Нема условљености другим предметима

Циљеви изучавања предмета:

Циљ овог предмета је да упозна студенте с основним и проширеним градивом из области теорије књижевности. Такође, циљ предмета Увод у теорију књижевности је да студентима омогући квалитетан увид у теоријско-методолошке аспекте проучавања књижевности, како оне традиционалне тако и оне најактуелније код нас и у свијету.

Исходи учења (стечена знања):

Исходи учења у оквиру овог предмета огледаће се у стеченом знању и припремљености студената за квалитетно тумачење књижевних дјела и појава, те у овладавању разноврсном теоријском апаратуром и методолошким аспектима тумачења књижевног текста. Студенти ће овладати теоријским знањима и начинима примјене тих знања у практичном раду на анализи књижевног дјела.

Садржај предмета (по недјелмама):

1. Увод у теорију књижевности

- Књижевност: обим и садржај појма
- Подручје проучавања књижевности: теорија књижевности, књижевна критика и историја књижевности; Традиционални дијелови теорије књижевности: стилистика, версификација и теорија књижевних родова и врста
- Дисциплине које су се развиле у модерном добу: методологија и интерпретација; Импресионистичка и аналитичка критика: књижевна критика као вредновање и интерпретација
- Теорија историје књижевности: становиште садашњости и становиште прошлости у изучавању књижевности; Појам националне и опште књижевности, компаративно проучавање књижевности
- Проблем периодизације: преглед епоха и праваца од антике до почетка 20. вијека (Развој проучавања књижевности; Проблем разврставања грађе; Доба антике: а) Стара Грчка – Поетика; Платон и Аристотел; Реторика; б) Стари Рим – Филологија; Реторика; Критика; Хорације; Средњи вијек; Ренесанса; Барок; Класицизам; Доба романтизма – Поетика романтизма; Утемељење историзма; Доба позитивизма – Основе теоријског мишљења, однос према поетици и реторици; Историја књижевности; Књижевна критика;)
- Преглед проучавања књижевности у 20. вијеку – основне напомене (Стилистичка критика; Феноменолошки приступ књижевном дјелу; Руски формализам; Бахтин; Нова критика; Структурализам; Лотман и тартуско-московска школа; Наратологија; Теорија рецепције; Нови историзам; Имагологија)

2. Теорија књижевних родова и врста (поетика)

- Проблем класификације књижевности; Три књижевна рода
 - Опште особине лирског; Лирске врсте
 - Опште особине епског; Еп, епска пјесма; Прозне врсте – новела и роман; Историја и типологија романа
 - Једноставни облици
 - Опште особине драме; Трагедија и појам трагичног; Комедија и врсте комедија; Драма у ужем смислу; Модерна драма
- Књижевно-научне врсте

Методe наставe и савладавања градива:

Предавања и вјежбе.

Литература:

Зденко Шкрeб и Анте Стамаћ, *Увод у књижевност*, било које издање, Драгиша Живковић, *Теорија књижевности*, било које издање, Миливој Солар, *Теорија књижевности са рјечником књижевнога називља*, Службени гласник, Београд, 2012.

Зденко Лешић, *Теорија књижевности*, Службени гласник, Београд, 2010.

Антоан Компањон, *Демон теорије*, Светови, Нови Сад, 2001.

Рене Велек и Остин Ворен, *Теорија књижевности*, Нолит, Београд, 1985.

Драган Недељковић и Миодраг Радовић (ур.), *Уметност тумачења поезије*, Нолит, Београд, 1979.

Хенрик Маркјевич, *Наука о књижевности*, Нолит, Београд, 1974.

Ерих Ауербах, *Мимезис*, Нолит, Београд, 1968.

Џонатан Калер, *Теорија књижевности. Сасвим кратак увод*, Службени гласник, Београд, 2009.

Никола Грдинић, *Стални облици пјесме и строфе*, Народна књига, Београд, 2007.

Речник књижевних термина, било које издање.

Владимир Бити, *Појмовник савремене књижевне теорије*, Матица хрватска, Загреб, 1997.

Anna Burzyńska, Michał Paweł Markowski, *Književne teorije XX veka*, s poljskog prevela Ivana Đokić, Službeni glasnik, Beograd, 2009.

Сања Мацура, *Наративни лавиринт – Улазак*, 2012.

Облици провјере знања и оцјењивања:

Предиспитне активности и завршни испит.

Активност		Колоквијуми 1 и 2		Завршни испит	50
10		20+20		УКУПНО:	100

Име и презиме наставника који је припремио податке: Проф. др Сања Мацура